

Datum
2021-01-28
Adress

Yttrande

Diarienummer
SBN-2020-1061

Till
Kommunstyrelsen

Yttrande över Remiss från Havs- och vattenmyndigheten - Uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön STK-2020-1469

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten ska, enligt havsmiljöförordningen, ta fram ett åtgärdsprogram för havsmiljön, om god miljöstatus inte nås eller upprätthålls eller om miljö kvalitetsnormerna för havet inte följs. Havs- och vattenmyndigheten gjorde 2018 en bedömning av miljö tillståndet i Östersjön och Nordsjön och konstaterade då att havsmiljöns status måste förbättras. Havs- och vattenmyndigheten uppdaterar därför nu åtgärdsprogrammet för havsmiljön med ett antal nya åtgärder. Åtgärdsprogrammet för havsmiljön innehåller nya styrmedelsåtgärder, exempelvis i form av regleringar men även vägledningar för att kunna följa befintliga regelverk som påverkar hur havet mår. Utöver befintliga åtgärdsprogram, föreslås nu i det nya åtgärdsprogrammet ytterligare 15 nya åtgärder.

Yttrande

Havs- och vattenmyndigheten är en nationell förvaltningsmyndighet på miljöområdet som genomför en sammanhållen havs- och vattenpolitik på regeringens uppdrag. Myndigheten arbetar för frågor om bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag, hav och fiskresurser genom att verka i samarbete med andra aktörer i samhället i Sverige, EU och globalt. Havs- och vattenmyndigheten har skickat ut remissförslag för uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning, för att inhämta synpunkter. Handlingarna som ingår i samrådet finns på Havs och vattenmyndighetens webbplats <https://www.havochvatten.se/om-oss-kontakt-och-karriar/om-oss/remisser-fran-hav/remisser/2020-10-21-remiss-om-forslag-till-atgardsprogram-for-havsmiljon.html> Havs- och vattenmyndigheten ska senast i december 2021 besluta om ett uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön.

Enligt havsmiljöförordningen ska Havs- och vattenmyndigheten ta fram ett åtgärdsprogram om miljö tillståndet visar att god miljöstatus inte nås eller upprätthålls och om miljö kvalitetsnormerna som gäller i havet inte följs. Den inledande bedömningen som

uppdaterades 2018 visar att god miljöstatus fortfarande inte nås inom flertalet temaområden och heller inte i de flesta geografiska områden (Havs- och vattenmyndigheten 2018a). Eftersom miljö kvalitetsnormerna i allmänhet inte följs ser Havs- och vattenmyndigheten nu över behovet av ytterligare nya åtgärder i uppdateringen av åtgärdsprogrammet. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för drygt hälften av åtgärderna i nuvarande åtgärdsprogram och övriga är fördelade på Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Transportstyrelsen, Boverket, länsstyrelsens samt Sveriges kommuner. Det är främst kommunernas miljönämnder som berörs. Redogörelse för åtgärdernas genomförande begärs in av Havs- och vattenmyndigheten från ansvarig myndighet. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar sedan till EU-kommissionen vid två tillfällen under 6-årsperioden.

Modifierade åtgärder utpekade för Boverket: ÅPH 14, Boverket: att i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten ta fram en vägledning för kommunal havs- och kustplanering enligt Plan- och bygglagen. Stadsbyggnadsnämnden noterar att en sådan vägledning kommer att påverka hur kommunens havs- och kustplanering ska hanteras i bland annat översiktsplanen och detaljplaner.

Förslaget till uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön innehåller inga nya åtgärder för kommunerna och endast två modifierade åtgärder. Stadsbyggnadsnämnden konstaterar att de modifierade åtgärderna endast berör nämnden indirekt och har inte några invändningar mot dessa. Modifierade åtgärder utpekade för kommuner är:

- Uppföljning ÅPH 32 Myndigheter och kommuner: Att myndigheter och kommuner som arbetar med åtgärdsprogrammet för havsmiljön behöver rapportera vilka åtgärder som genomförts och hur dessa påverkar miljö kvalitetsnormerna för havsmiljön
- ÅPH 23, Kommunerna: att vid revidering av de kommunala avfallsplanerna identifiera och belysa hur avfallshanteringen kan bidra till att minska uppkomsten av marint skräp samt sätta upp målsättningar för ett sådant arbete.

Stadsbyggnadsnämnden kan konstatera att nämndens ansvarsområde inte berörs direkt av de åtgärder som ingår i den remitterade uppdateringen av åtgärdsprogrammet för havsmiljön. Stadsbyggnadsnämnden vill dock uttrycka sitt stöd i att miljö kvalitetsnormerna är viktiga för havsmiljön och angelägna att i möjligaste mån uppnå. Översiktsplanen för Malmö är kommunens vägledande styrdokument för stadens fysiska planering och genomförande. Översiktsplanen utformas i enlighet med plan- och bygglagens krav och de utmaningar som stadens har, främst utifrån sin kraftiga tillväxt och befolkningsökning, som ska ske resurseffektivt och hållbart.

Enligt PBL 3 kap. 5 § ska det i översiktsplanen framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer. Stadsbyggnadsnämnden vill påtala att miljö kvalitetsnormerna utgör en del av den fysiska planeringens komplexa avvägning och sammanvägning av olika intressen. Lokala avvikelser och detaljerade lösningar gällande miljö kvalitetsnormerna kan behöva förekomma för att sammantaget nå en god stadsplanering med god klimatanpassning och resurshushållning, vilket vore välgörande om det belyses i remissversionen.

Malmö kommuns yta består till mer än hälften av hav. Malmöns havsområde utgör tillsammans med resten av Öresund ett unikt och känsligt område. Havens ekosystem är viktiga och dess biologisk mångfald är en grundläggande förutsättning för fungerande ekosystemtjänster, såväl på land som i vatten. Genom att säkerställa flera olika ekosystem och naturtyper, med stor artrikedom och genetisk variation inom arterna, kan havens ekosystem bli livskraftiga och själv utveckla förmåga till anpassning och vidareutveckling trots störningar.

Stadsbyggnadsnämnden vill uppmärksamma att Malmö har som ambition att fortsätta utvecklas som kuststad och stadsbyggnadsnämnden delar därför vattenförvaltningens syn att vatten är en viktig resurs. Malmö stad har av bland annat detta skäl tagit fram ”en handlingsplan för att stärka Malmöns roll som framtidens kuststad”. Planen ska ses som ett inriktningsdokument som syftar till att ge en samlad bild av pågående, planerade och tänkbara åtgärder och aktiviteter för att stärka Malmöns roll som framtidens kuststad. Planen anses ligga i linje med Malmö stads budget för 2021 samt dess kommun-fullmäktigemål, framför allt målen ”Malmö stad ska verka för att staden stärker sin position som regional tillväxtmotor” samt ”Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser”.

Planen och dess aktiviteter utgör ett viktigt redskap i stadens arbete med de globala hållbarhetsmålen, specifikt mål 6 om vattenkvalitet och vattenförvaltning, mål 11 om städernas miljöpåverkan och skydd mot naturkatastrofer, mål 13 om motståndskraft mot klimatförändringar, mål 14 om skydd och förvaltning av havs- och kustområden samt nedskräpning i havet och mål 15 om skydd av biologisk mångfald.

Slutsats

Stadsbyggnadsnämnden kan konstatera att nämndens ansvarsområde inte berörs direkt av de åtgärder som ingår i den remitterade uppdateringen av åtgärdsprogrammet för havsmiljön och har inte några invändningar mot de nya eller modifierade åtgärderna i förslaget till uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön. Stadsbyggnadsnämnden ser gärna att Havs- och vattenmyndigheten kompletterar sin uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljö, för delen Södra Östersjön så att ett stärkt samarbete blir möjligt för att genomföra relevanta åtgärder i stadens Handlingsplan för framtidens kuststad.

Stadsbyggnadsnämnden vill särskilt lyfta fram följande åtgärder från stadens sida:

- Utredda förutsättningar för ett Biosfärsområde (eller motsvarande) som en modell för hållbart brukande av Öresund.
- Utredda fler skyddade områden i Malmöns havsområde, för bättre förutsättningar för biologisk mångfald i utpekade områden så som grunda bottnar med ålgräsängar, musselbanker och sockertång, genom till exempel naturreservatsbildning eller andra restriktioner, som fasta ankringsplatser.

- Verka för en avgränsning av Havsplanens utredningsområde för koldioxidlagring i Öresunds berggrund och identifiera eventuella målkonflikter med Malmös stadsutveckling och Öresunds Metron mm.
- Utveckla möjligheterna som Living Lab för klimatanpassning för att Sverige, Malmö och Greater Copenhagen kan ge för att bli internationellt ledande på utveckling och export av lösningar för klimatanpassning.

ordförande

.....
Sofia Hedén (S)
.....

sekreterare

.....
Kristina Andersson
.....